

Personer med omfattande funktionsnedsättning i Stockholm län

- gruppens storlek, levnadsvillkor och vårdkontakter

Marie Warolén, Anders Walander, Boel Brynedal

Hälsoläge och vårdbehov, Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES), Region Stockholm

Hur många har en omfattande funktionsnedsättning i Stockholms län?

Hur ser deras vårdkontakter ut?

Hur ser deras levnadsvillkor ut?

Funktionshinderspolitiken

- Nationellt mål: ”*med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning*”

Hur hittar vi vilka som har en omfattande funktionsnedsättning?

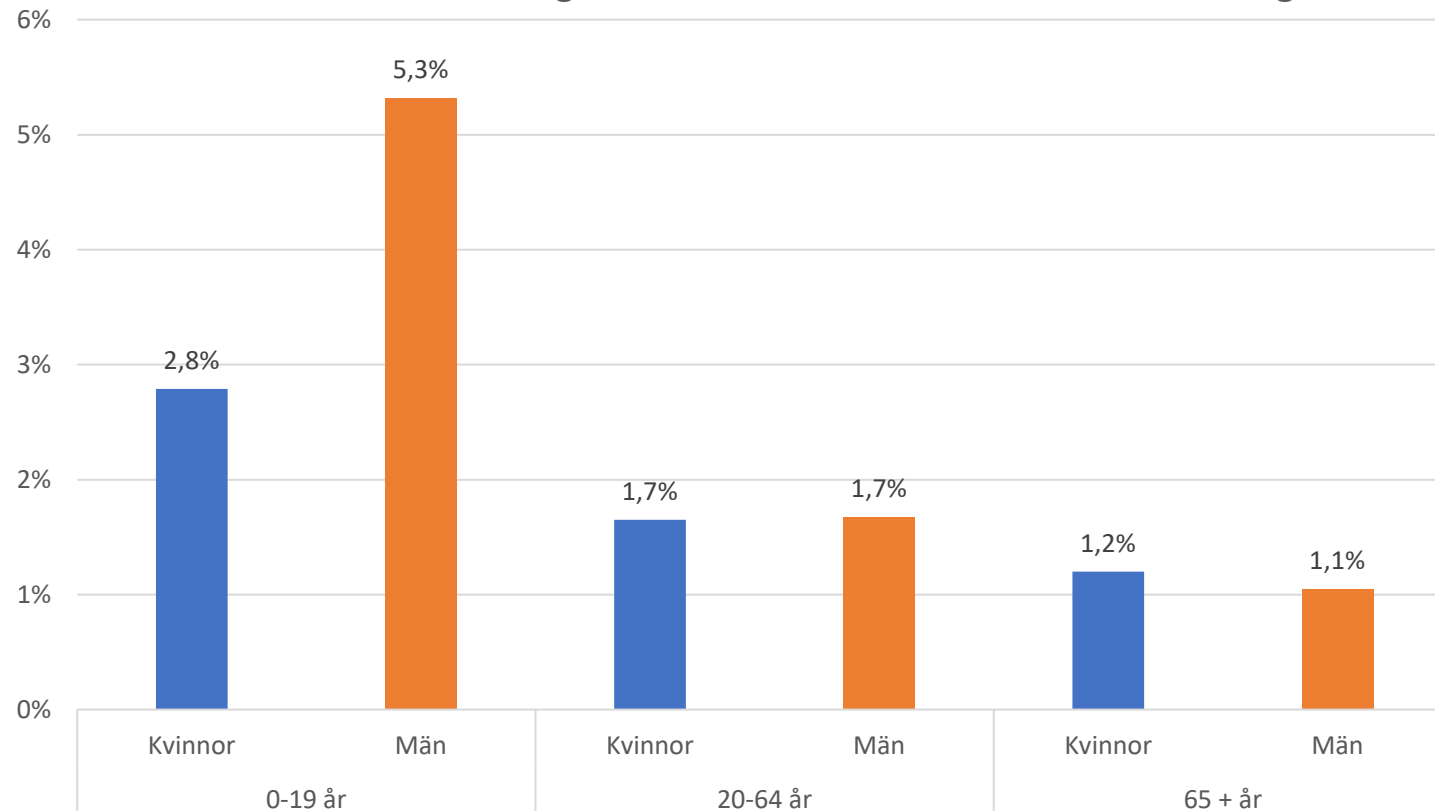
- ~~Diagnoser?~~
- Personer som fått insatser och (“merkostnads”-) ersättningar vid funktionsnedsättning
  - Lagen om om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
  - Socialtjänstlagen (för personer <65 år, insats under hela året, matdistribution och trygghetslarm ingår ej)
  - Socialförsäkringsbalken (assistansersättning, bilstöd, merkostnadsersättning för vuxna och barn, omvårdnadsbidrag barn, vårdbidrag, handikappersättning)

Urval

	0-19 år	20-64 år	65 + år	Totalt
Antal totalt	23 454	23 744	4 325	51 523
Handikapp-/Merkostnadsersättning vuxna	19	5 681	3 101	8 801
Merkostnadsersättning/Omvårdnads- /Vårdbidrag barn	18 958	57	0	19 015
Assistansersättning	598	1 770	443	2 811
LSS-insats	4 098	9 409	749	14 256
Socialtjänstinsats	68	7 895	0	7 963
Arbets hjälpmedel	0	601	44	645
Bilstöd	4	77	11	92

2,2 % av befolkningen år 2020

Andel av befolkningen med omfattande funktionsnedsättning

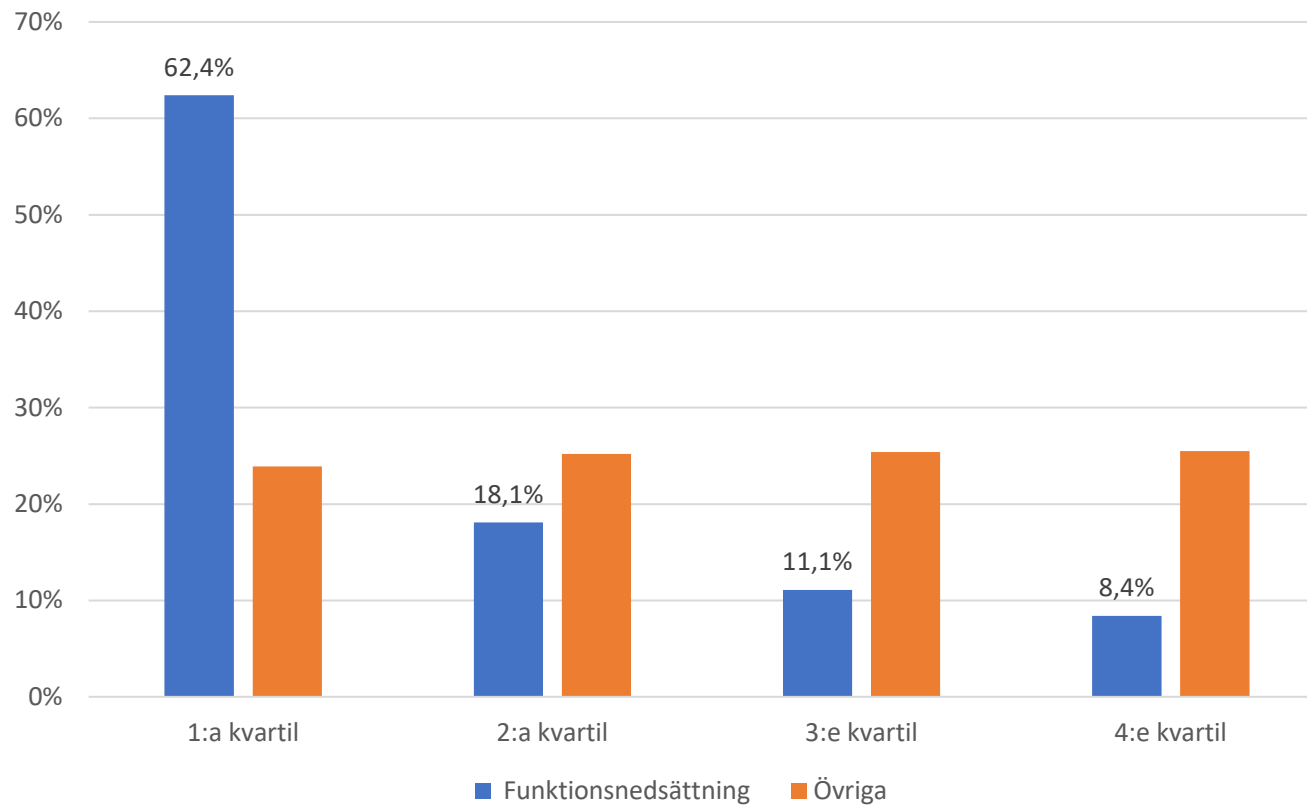
- Vanligare hos barn
  - Pojkar
- Bland personer som tillhör någon av LSS personkretsar (33%):
  - 85% personkrets 1
  - 1,4% personkrets 2
  - 12% personkrets 3
- Nationella data:
  - Majoriteten av merkostnadsersättning barn psykisk sjukdom.
  - 37% av de som sökte merkostnadsersättning för vuxna angav psykiska diagnoser

Levnadsvillkor i jämförelse med övriga befolkningen

- Data från LISA (SCB)
  - Födelseland
  - Familjetyp
  - Utbildningsnivå
  - Disponibel inkomst
  - Huvudsaklig inkomstkälla
  - Boendetyp

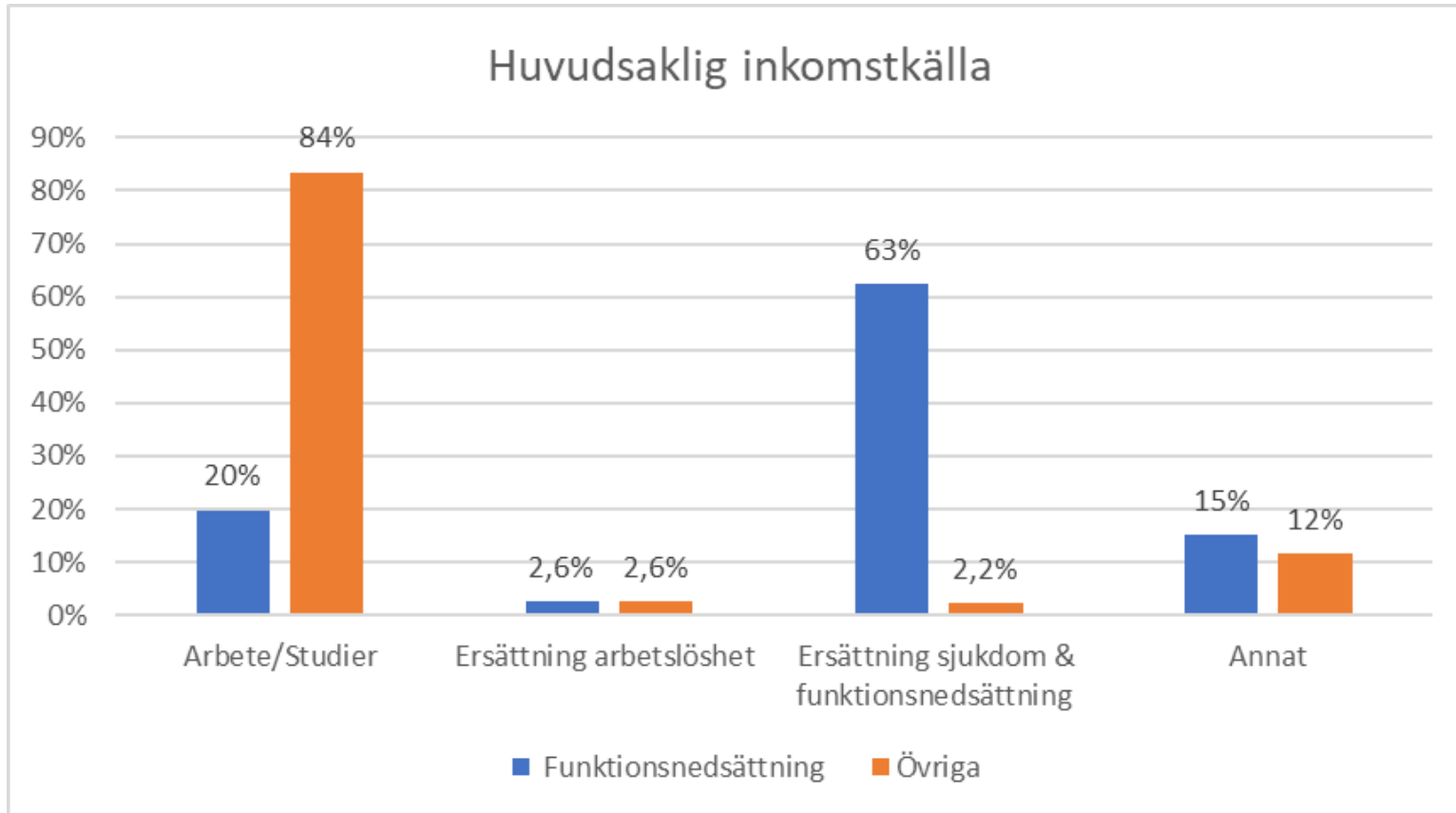
Sämre levnadsvillkor

Fördelning av inkomstnivå

- Låga inkomster (20+ år)
- 11% med ekonomiskt bistånd (jmf 2%)

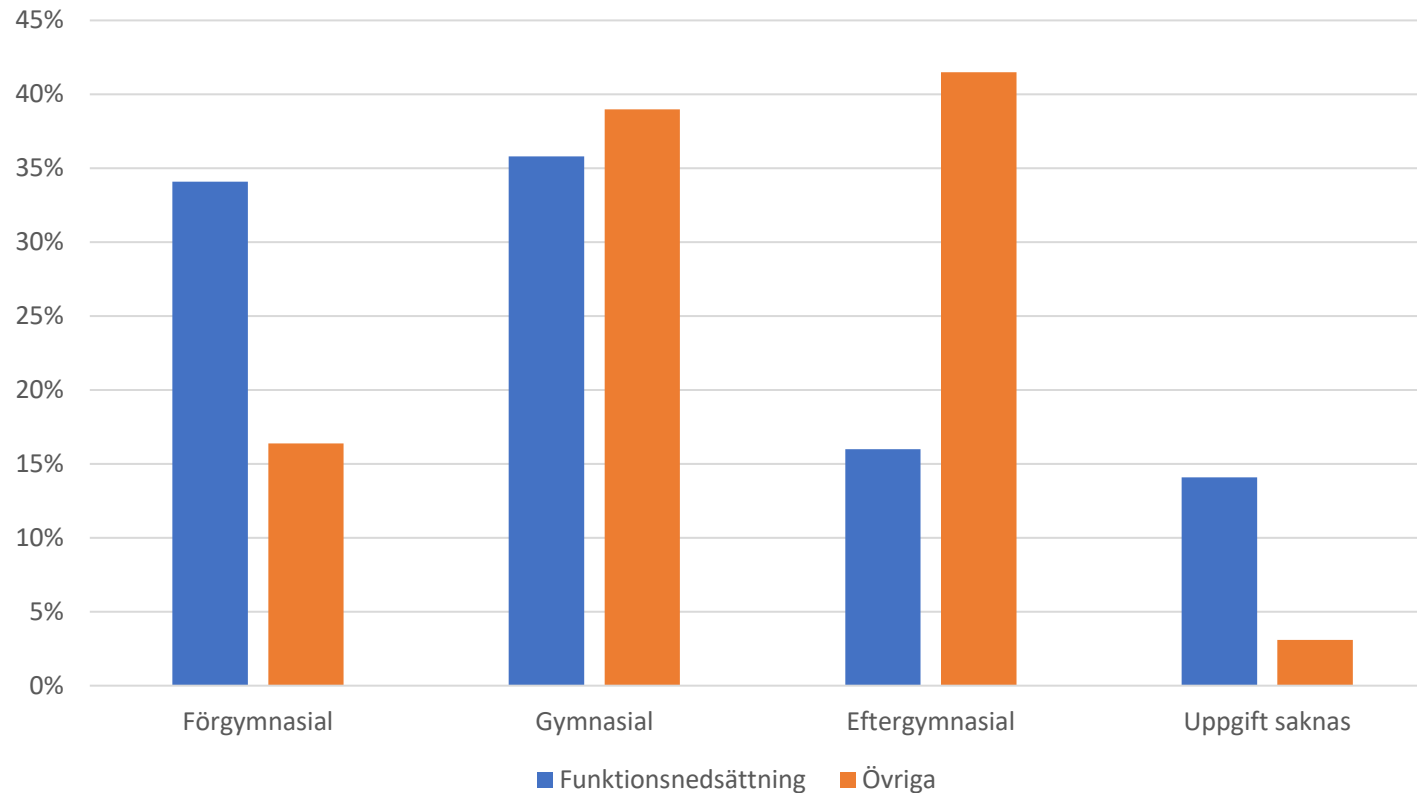
Sämre levnadsvillkor

- Sällan arbete (20-64 år)
- 255 jmf med 14 ohälsodagar
- Oftare ensamstående
- Oftare hyresrätt

Utbildningsnivån är låg

Utbildningsnivå hos 20+ år

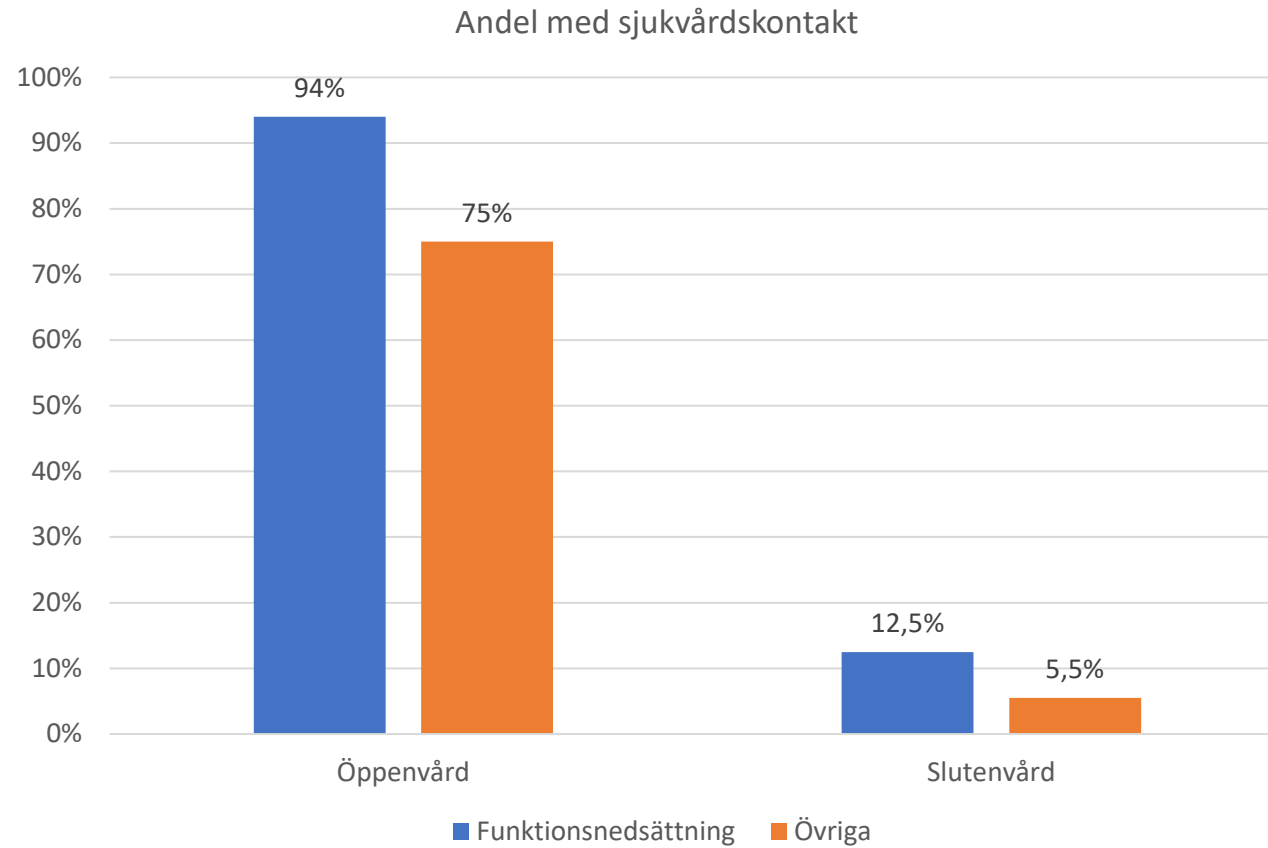

- 16% med eftergymnasial utbildning
- Skillnader etableras tidigt.
- Förklaringsmodeller:
  - Funktionsnedsättning påverkar prestation
  - Brister i skolans anpassning
  - Diskriminering och mobbning

Vårdkontakter

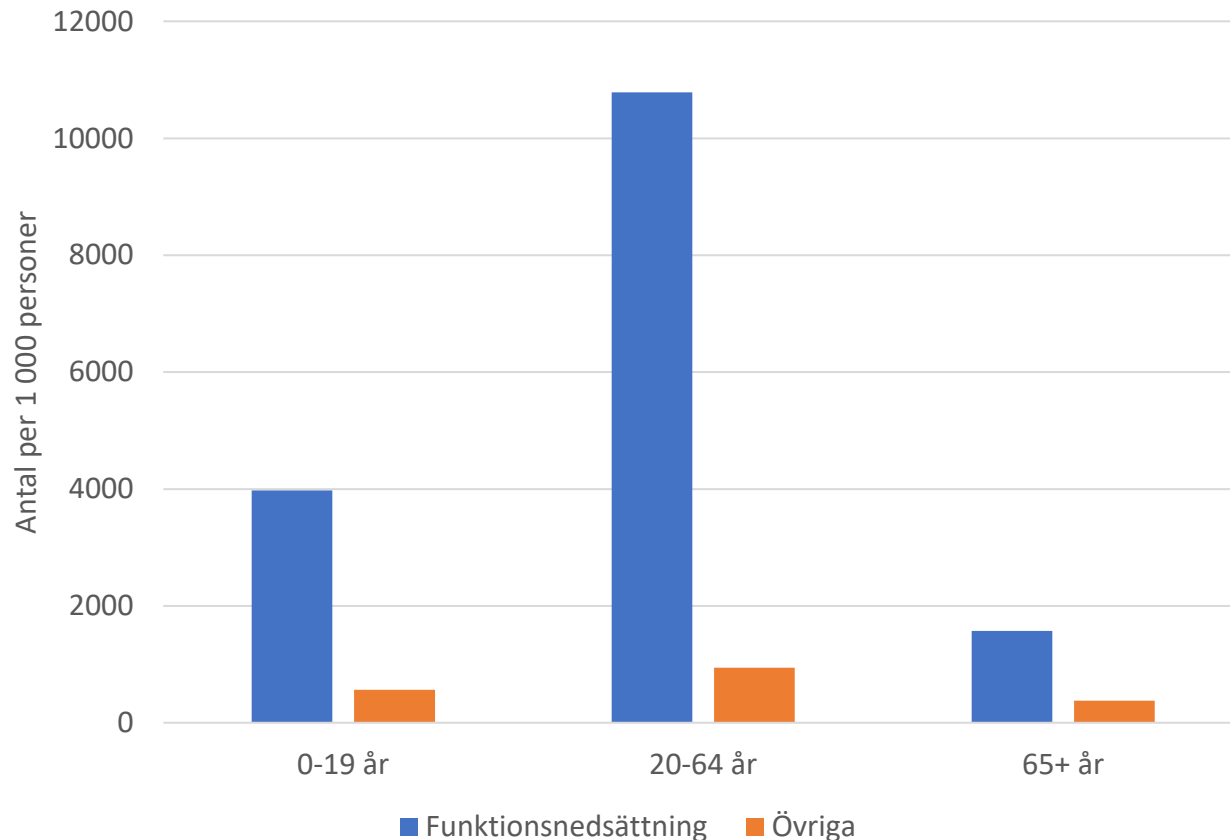
- Data från VAL-databasen (alla vårdkontakter med ersättning från Region Stockholm)
- Genomsnittligt antal vårdkontakter
- Andel med vårdkontakt
- Alla vårdformer och vårdgrenar.

Fler vårdkontakter i alla vårdformer

Stora skillnader inom vårdgrenen psykiatri

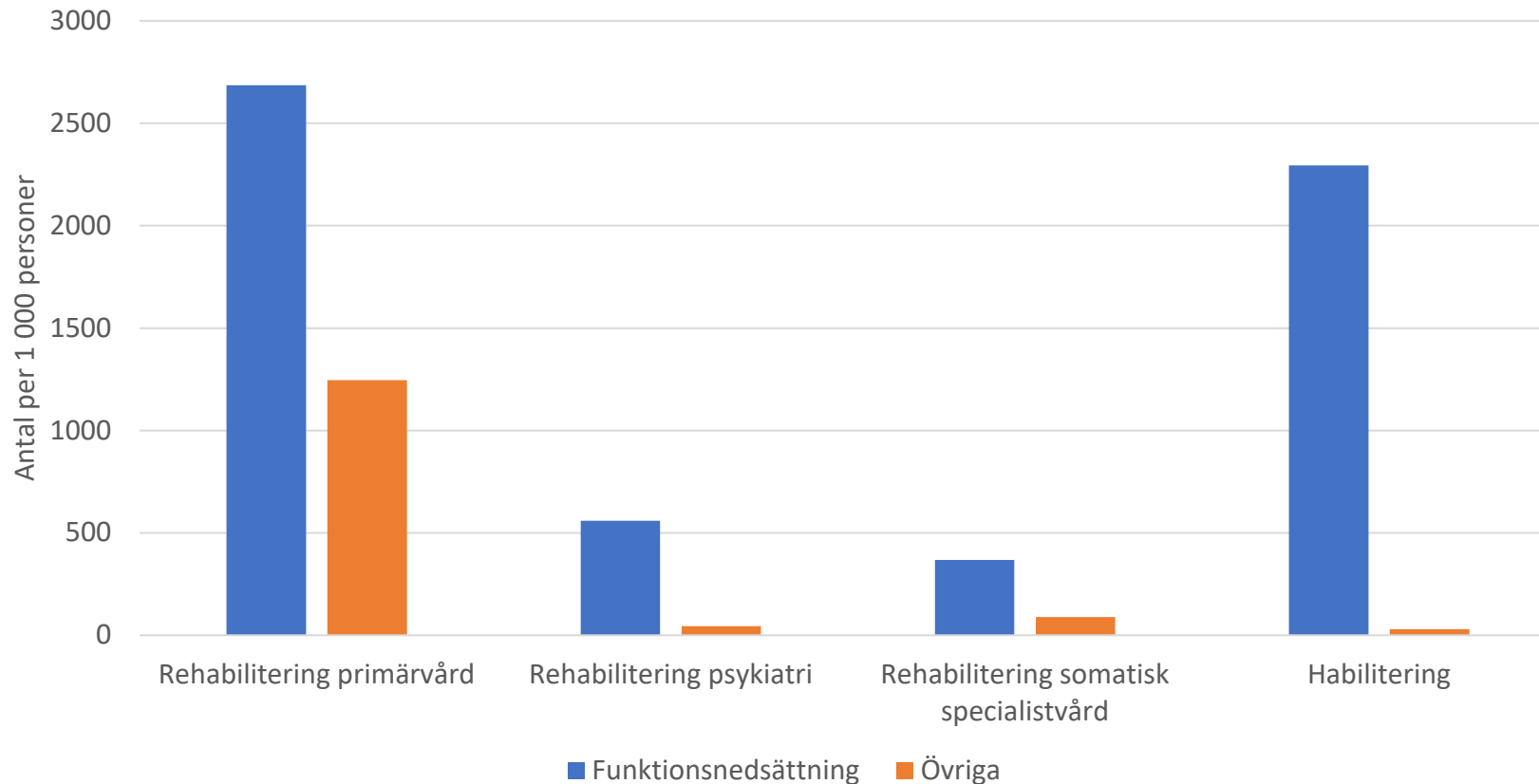
Besök inom öppenvård psykiatri

- 39% av personer med funktionsnedsättning under 65 år har besökt öppenvård psykiatri
- Personer med funktionsnedsättning står för 16,5% av besöken.

Rehab och habilitering

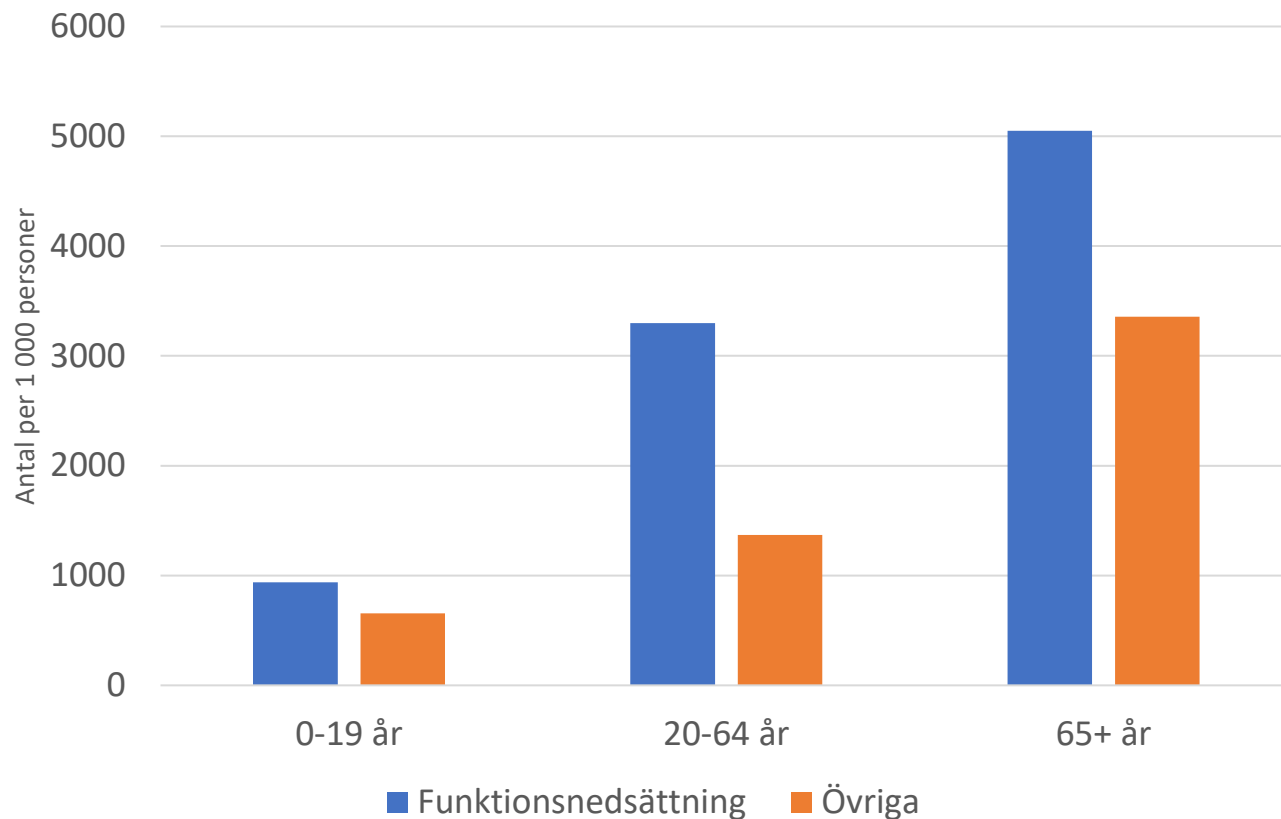
Besök rehabilitering och habilitering

- 78 ggr fler besök inom habilitering
  - 39% av unga med funktionsnedsättning har fått habilitering
- 4 ggr fler besök inom rehab somatisk specialistvård
- 13 ggr fler besök inom rehab psykiatrin

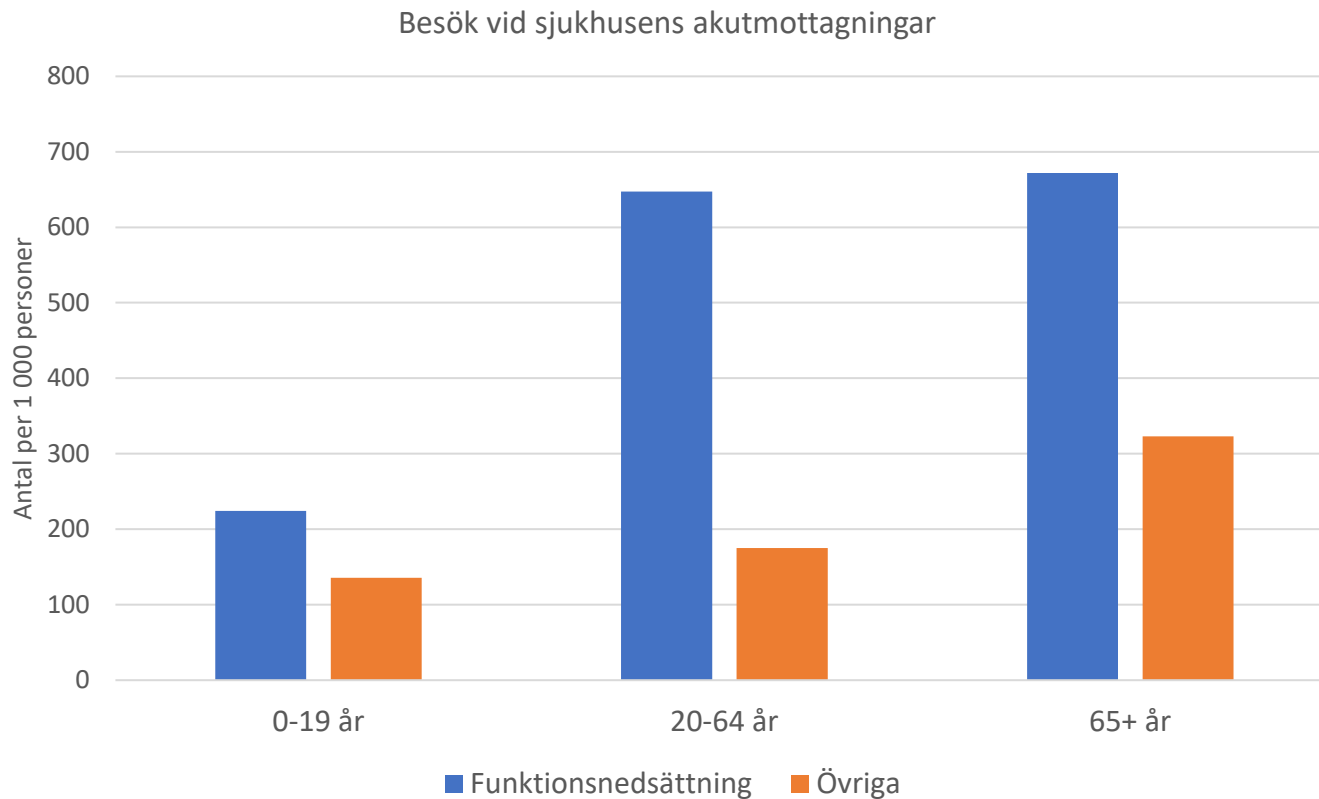
Husläkarmottagningar

Besök vid husläkarmottagningar

- Andel som besökt husläkarmottagning under 2020:
  - 56% funktionsnedsättning
  - 48% övriga populationen

Akuten

- Hos vuxna mer än dubbelt så många besök per person.
- Undvikbar vård?
  - Socialstyrelsen har visat att
    - somatiska vården inte är jämlig för personer med psykisk funktionsnedsättning
    - personer som får insatser enligt LSS löper en ökad risk att dö i cancer jämfört med andra cancerpatienter
  - Mer analyser behövs.

Sammanfattning

- 2,2% av populationen år 2020
- Sämre levnadsvillkor – inte jämlika förhållanden
- Stor omfattning av vårdkontakter
  - Står för betydande andel av vårdkontakterna
  - Analyserna svarar ej på om vårdkontakterna motsvarar vårdbehovet eller är på rätt nivå.
  - Indikationer på undvikbar vård – exempelvis på akuten?

Tack!